

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

«FASDIO LAYMAN»

Buxoro davlat universiteti

Xamidov

2026 yil

**IKKINCHI VA UNDAN KEYINGI OLIY MA'LUMOT OLISH BO'YICHA
60220500 – FALSAFA TA'LIM YO'NALISHIGA
KIRISH SINOVLARI DASTURI VA BAHOLASH MEZONI**

Buxoro – 2026

Tuzuvchilar:

D.K. Sayfilloyeva – BuxDU,
Islom tarixi va manbashunosligi,
Falsafa kafedrasi mudiri, f.f.f.d.
(PhD), professor

L.A.Xaitov – BuxDU, Islom
tarixi va manbashunosligi, Falsafa
kafedrasi PhD.dotsent

B.B.Dehqonov – BuxDU,
Islom tarixi va manbashunosligi,
Falsafa kafedrasi PhD.dotsent

Taqrizchilar:

KIRISH

O'zbekiston Respublikasida oliy ta'limni xalqaro standartlarga mos ravishda rivojlantirish, raqobatbardosh, mustaqil fikrlaydigan va zamonaviy kasbiy kompetensiyalarga ega kadrlar tayyorlash borasida izchil islohotlar amalga oshirilmoqda. Mazkur jarayonda ikkinchi va undan keyingi oliy ma'lumot olish istagidagi abituriyentlarning tanlagan yo'nalishi bo'yicha tayanch bilimlari, dunyoqarashi, mantiqiy fikrlashi va kasbiy motivatsiyasini baholash muhim ahamiyat kasb etadi.

Ushbu dastur 60220500 – Falsafa ta'lim yo'nalishi bo'yicha kirish sinovlarini tashkil etish, suhbat savollarining mazmuniy chegaralarini belgilash hamda abituriyent javoblarini adolatli baholashga xizmat qiladi. Dasturda falsafa fanining asosiy tushunchalari, falsafiy tafakkur tarixining muhim bosqichlari, ontologiya, gnoseologiya, aksiologiya, ijtimoiy falsafa, etika, estetika va mantiqqa oid tayanch masalalar qamrab olingan.

Dastur mazmuni abituriyentning falsafiy bilimlarni hayotiy voqelik bilan bog'lay olishi, jamiyatda kechayotgan ijtimoiy-ma'naviy jarayonlarni mustaqil tahlil qilishi, inson, jamiyat, tabiat, madaniyat va tafakkur haqidagi umumiy nazariy qarashlarni izchil bayon eta olishini aniqlashga yo'naltirilgan. Kirish sinovi suhbat shaklida o'tkazilib, unda abituriyentning nazariy bilimlari bilan bir qatorda tanqidiy fikrlash, dalillash, mantiqiy xulosa chiqarish va ilmiy dunyoqarashga ega bo'lish darajasi baholanadi.

Falsafa fanining predmeti – borliq, inson, jamiyat, tafakkur, bilish, qadriyat, axloq, go'zallik, erkinlik, mas'uliyat, ma'no va maqsad kabi eng umumiy va fundamental muammolarni ilmiy-nazariy asosda o'rganishdan iborat. Falsafa insoniyat tafakkurining tarixiy tajribasini umumlashtirib, shaxs va jamiyat hayotida dunyoqarash, metodologik, aksiologik, tarbiyaviy va tanqidiy funksiyalarni bajaradi.

Fanni o'qitishning maqsadi – talabalarda falsafiy dunyoqarashni shakllantirish, borliq va bilish, inson va jamiyat, axloq va qadriyat, madaniyat va sivilizatsiya, fan va texnika taraqqiyoti, globallashuv hamda zamonaviy ijtimoiy muammolarni falsafiy tahlil qilish ko'nikmalarini rivojlantirishdan iborat.

Fanni o'qitishning vazifalari – falsafiy tushunchalar va kategoriyalar mazmunini ochib berish, falsafiy tafakkur tarixining asosiy bosqichlarini o'rgatish, abituriyentlarda mustaqil mushohada yuritish, muammoga tanqidiy yondashish, dalil va xulosa o'rtasidagi mantiqiy bog'liqlikni anglash, nazariy bilimlarni amaliy hayot bilan bog'lash malakalarini shakllantirishdan iborat.

Falsafa jamiyat ma'naviy hayotining muhim tarkibiy qismi bo'lib, u insonning o'zligini anglashiga, milliy va umuminsoniy qadriyatlarga hurmat ruhida kamol topishiga, ijtimoiy jarayonlarni ongli idrok etishiga xizmat qiladi. Shu sababli falsafa yo'nalishiga kirish sinovlarida abituriyentning nazariy tayyorgarligi bilan birga uning ma'naviy-ma'rifiy qarashlari, fikr madaniyati va ijtimoiy mas'uliyati ham e'tiborga olinadi.

Falsafa fanining fan sifatida tutgan o'rni.

Falsafa inson, jamiyat, tabiat va tafakkur taraqqiyotining eng umumiy qonuniyatlarini o'rganuvchi fundamental fanlardan biridir. U borliq va ong, bilish va haqiqat, inson va jamiyat, qadriyat va ma'naviyat, erkinlik va mas'uliyat, axloq va adolat kabi muhim nazariy masalalarni ilmiy-nazariy jihatdan tahlil qiladi. Falsafa insoniyatning ko'p asrlik intellektual tajribasi, dunyoqarashi va ma'naviy izlanishlari mahsuli sifatida jamiyat taraqqiyotida alohida o'rin tutadi.

Falsafa fani talabalarda mustaqil fikrlash, voqea-hodisalarga tanqidiy va tahliliy yondashish, ilmiy dunyoqarashni shakllantirish, ijtimoiy jarayonlarning mazmun-mohiyatini anglash ko'nikmalarini rivojlantiradi. Shuningdek, u insonning jamiyatdagi o'rni, uning ma'naviy kamoloti, axloqiy mas'uliyati va fuqarolik pozitsiyasini shakllantirishda muhim nazariy asos bo'lib xizmat qiladi.

O'zbekiston falsafiy tafakkuri jahon falsafiy merosining ajralmas qismi hisoblanadi. Xalqimizning qadimiy ma'naviyati, diniy-axloqiy qarashlari, buyuk mutafakkirlarimizning ilmiy-falsafiy merosi, xususan, Abu Nasr Forobiy, Abu Rayhon Beruniy, Ibn Sino, Alisher Navoiy, Ahmad Donish va jadid ma'rifatparvarlarining qarashlari milliy falsafiy tafakkur taraqqiyotida beqiyos ahamiyat kasb etadi. Ularning asarlarida inson kamoloti, adolatli jamiyat, ilm-ma'rifat, axloqiy poklik, komil inson, davlat va jamiyat boshqaruvi kabi masalalar chuqur falsafiy talqin qilingan.

Ta'kidlash lozimki, falsafa fanini o'rganish yoshlar dunyoqarashini kengaytirish, ularda milliy g'urur, o'zlikni anglash, vatanparvarlik, insonparvarlik, bag'rikenglik, ijtimoiy faollik va ma'naviy mas'uliyat tuyg'ularini mustahkamlashda muhim ahamiyatga ega. Bugungi globallashuv, axborot oqimi kuchaygan davrda falsafiy tafakkur shaxsni mustaqil fikrlashga, turli g'oyaviy ta'sirlarga ongli munosabat bildirishga, jamiyat taraqqiyotiga daxldorlik hissi bilan yashashga undaydi.

Falsafa fanining metodologik ilmiy-nazariy asoslari, usullari va tamoyillari.

Har qanday fan kabi falsafa fani ham o'zining metodologik ilmiy-nazariy asoslari, usullari va tamoyillariga ega. Falsafaning metodologik asosini borliq va

tafakkur, sabab va oqibat, zaruriyat va tasodif, mazmun va shakl, imkoniyat va voqelik, umumiylik va xususiylik kabi kategoriyalar tashkil etadi. Bu kategoriyalar voqelikni chuqur anglash, jarayonlar o'rtasidagi ichki bog'liqlikni tahlil qilish va ilmiy xulosalar chiqarishga xizmat qiladi.

Falsafa fanida dialektik, mantiqiy, tarixiy, qiyosiy-tahliliy, tizimli, umumlashtirish, abstraksiyalash, analiz va sintez kabi ilmiy usullardan keng foydalaniladi. Dialektik yondashuv hodisa va jarayonlarni doimiy harakat, o'zgarish va rivojlanishda o'rganishga yordam beradi. Mantiqiy yondashuv esa fikrlashning izchilligi, asoslanganligi va dalillanganligini ta'minlaydi. Tarixiylik tamoyili falsafiy g'oyalarni muayyan davr, ijtimoiy sharoit va madaniy muhit bilan bog'liq holda o'rganish imkonini beradi.

Falsafaning asosiy tamoyillari ilmiylik, xolislik, tizimlilik, izchillik, tanqidiylik, tarixiylik va umuminsoniy qadriyatlarga tayanishdan iborat. Bu tamoyillar falsafiy bilimlarning nazariy asoslangan bo'lishini, voqelikni bir tomonlama emas, balki har tomonlama tahlil qilishni ta'minlaydi. Falsafiy tafakkur insonni tayyor xulosalarni qabul qilishga emas, balki ularni tahlil qilishga, mohiyatini anglashga va mustaqil fikr bildirishga yo'naltiradi.

Agar falsafa insoniyatning ma'naviy-intellektual taraqqiyoti uchun zarur bo'lgan nazariy tafakkur shakli bo'lsa, falsafa fani bu ehtiyojni ilmiy asosda ro'yobga chiqaradigan muhim o'quv va tadqiqot sohasi hisoblanadi. Uning samaradorligi falsafiy g'oyalar, nazariyalar, metodlar va tamoyillarning to'g'ri qo'llanishiga bog'liq. Chunki falsafa jamiyat taraqqiyotining mazmun-mohiyatini, inson hayotining maqsadi va qadriyatlarini, ijtimoiy o'zgarishlarning sabab va oqibatlarini chuqur anglashga yordam beradi.

Falsafiy tafakkurni davrlashtirish masalalari.

Falsafiy tafakkur insoniyat tarixining turli bosqichlarida jamiyatning ijtimoiy, siyosiy, madaniy va ma'naviy ehtiyojlari bilan bog'liq holda shakllangan va rivojlangan. Shu bois falsafa tarixini davrlashtirishda insoniyat tafakkurining taraqqiyot bosqichlari, madaniy sivilizatsiyalar, diniy-ma'rifiy qarashlar, ilm-fan rivoji va ijtimoiy hayotdagi o'zgarishlar muhim mezon sifatida olinadi.

1. **Qadimgi Sharq va antik davr falsafasi.** Bu davrda dastlabki falsafiy qarashlar qadimgi Hindiston, Xitoy, Misr, Bobil, Eron va Yunonistonda shakllandi. Borliq, tabiat, inson, ruh, adolat, axloq, davlat va jamiyat haqidagi ilk nazariy qarashlar vujudga keldi. Konfutsiy, Lao-szi, Budda, Zardusht, Fales, Geraklit, Demokrit,

Suqrot, Aflotun va Arastu kabi mutafakkirlarning qarashlari keyingi falsafiy tafakkur taraqqiyotiga katta ta'sir ko'rsatdi.

2. **O'rta asrlar Sharq va G'arb falsafasi.** Bu davrda diniy-falsafiy qarashlar, borliq va ilohiyot, aql va e'tiqod, inson kamoloti, axloqiy poklik, adolatli jamiyat masalalari asosiy mavzuga aylandi. Islom sivilizatsiyasi doirasida Forobiy, Beruniy, Ibn Sino, G'azzoliy, Ibn Rushd kabi mutafakkirlarning ilmiy-falsafiy merosi shakllandi. Ayniqsa, Markaziy Osiyo mutafakkirlari falsafa, mantiq, axloq, siyosat, tabiatshunoslik va jamiyat haqidagi qarashlari bilan jahon tafakkuri rivojiga katta hissa qo'shdilar.
3. **Uyg'onish davri va Yangi davr falsafasi.** Bu bosqichda inson, aql, tajriba, ilm-fan, erkinlik va taraqqiyot masalalari falsafiy izlanishlarning markaziga chiqdi. Yevropada ilmiy tafakkur, ratsionalizm, empirizm, ma'rifatchilik va ijtimoiy-siyosiy g'oyalar rivojlandi. Inson huquqlari, jamiyat taraqqiyoti, davlat boshqaruvi, erkin fikr va ilmiy dunyoqarash masalalari keng muhokama qilindi.
4. **XIX–XX asr falsafasi va ijtimoiy-falsafiy tafakkur.** Bu davrda jamiyat, tarix, shaxs, madaniyat, ong, tafakkur, texnika, sivilizatsiya va qadriyatlar masalalari keng o'rganildi. Turli falsafiy oqimlar va yo'nalishlar shakllandi. Markaziy Osiyoda esa jadid ma'rifatparvarlari ilm-ma'rifat, milliy uyg'onish, ozodlik, adolat, taraqqiyot va jamiyatni isloh qilish g'oyalarini ilgari surdilar. Ularning qarashlari milliy ijtimoiy-falsafiy tafakkurning muhim bosqichi sifatida baholanadi.
5. **Mustaqillik davri va zamonaviy O'zbekiston falsafasi.** Mustaqillik yillarida milliy falsafiy tafakkurni tiklash, ajdodlar ilmiy-ma'naviy merosini chuqur o'rganish, milliy va umuminsoniy qadriyatlar uyg'unligini ta'minlashga alohida e'tibor qaratildi. Bugungi kunda falsafa fani Yangi O'zbekiston taraqqiyoti, fuqarolik jamiyati, ma'naviy yangilanish, inson qadri, ijtimoiy adolat, bag'rikenglik, diniy-ma'rifiy tafakkur va zamonaviy dunyoqarashni shakllantirishda muhim ilmiy-nazariy asos bo'lib xizmat qilmoqda.
6. **Falsafani o'rganishda manbalar va yordamchi fanlar.** Falsafani o'rganishda qadimgi yozma manbalar, mutafakkirlar asarlari, diniy-falsafiy matnlar, tarixiy-ma'naviy meros, zamonaviy ilmiy tadqiqotlar va ijtimoiy hayot tajribasi muhim ahamiyatga ega. Falsafa mantiq, etika, estetika, dinshunoslik, sotsiologiya, siyosatshunoslik, tarix, psixologiya va madaniyatshunoslik kabi fanlar bilan uzviy bog'liq holda rivojlanadi. Ushbu fanlar falsafiy muammolarni chuqurroq anglash, inson va jamiyat hayotini har tomonlama tahlil qilish imkonini beradi.

Falsafa tarixi va falsafiy tafakkur taraqqiyoti

Falsafa tarixi insoniyat tafakkurining shakllanishi, rivojlanishi va turli davrlarda yuzaga kelgan falsafiy qarashlar, oqimlar hamda ta'limotlarni o'rganadi. Unda qadimgi davrlardan hozirgi kungacha bo'lgan falsafiy g'oyalar, ularning ijtimoiy-madaniy asoslari, inson, jamiyat, tabiat, bilish, axloq, qadriyat, davlat va ma'naviyat haqidagi qarashlar tahlil qilinadi.

Qadimgi Sharq falsafasi. Qadimgi Sharq falsafiy tafakkurining shakllanishi va rivojlanishi. Qadimgi Misr, Bobil, Hindiston, Xitoy va Eron falsafiy qarashlarining o'ziga xos xususiyatlari. Qadimgi Sharq falsafasida borliq, tabiat, inson, ruh, axloq, adolat, hayot va o'lim masalalari. Zardushtiylik ta'limotida ezgulik va yovuzlik kurashi, "Avesto"ning falsafiy-ma'naviy ahamiyati. Qadimgi Hind falsafasida Vedalar, Upanishadlar, buddaviylik va jaynizm g'oyalari. Qadimgi Xitoy falsafasida Konfutsiylik, daosizm va moizm ta'limotlari. Qadimgi Sharq falsafasida inson va jamiyat munosabatlari.

Qadimgi Yunoniston va Rim falsafasi. Antik falsafaning vujudga kelishi va rivojlanishi. Milet maktabi, Fales, Anaksimandr, Anaksimen qarashlari. Geraklit dialektikasi, Pifagor ta'limoti, Demokrit atomistik qarashlari. Suqrot falsafasida inson, axloq va bilim masalalari. Aflotun falsafasida g'oyalar dunyosi, davlat va adolat tushunchasi. Arastu falsafasida borliq, mantiq, sababiyat, axloq va siyosat masalalari. Ellinizm davri falsafasi: stoitsizm, epikurchilik va skeptitsizm. Rim falsafasida Seneka, Mark Avreliy, Sitseron qarashlari.

O'rta asrlar falsafasi. O'rta asrlar Sharq va G'arb falsafasining asosiy xususiyatlari. Diniy-falsafiy tafakkurning shakllanishi. Islom falsafasida aql va e'tiqod, borliq va bilish, inson va komillik masalalari. Abu Nasr Forobiy falsafasida fozil jamiyat, baxt-saodat va davlat boshqaruvi g'oyalari. Abu Rayhon Beruniy qarashlarida ilmiy tafakkur va tabiatni bilish muammolari. Ibn Sino falsafasida borliq, ruh, aql, bilish va axloq masalalari. G'azzoliy va Ibn Rushd qarashlarida falsafa va din munosabati. Tasavvuf falsafasida inson kamoloti, ma'naviy poklanish, komil inson g'oyalari. G'arb sxolastik falsafasida Avgustin, Foma Akvinskiy qarashlari.

Uyg'onish davri va Yangi davr falsafasi. Uyg'onish davrida insonparvarlik, erkin fikr va ilmiy dunyoqarashning rivojlanishi. Nikolay Kuzanskiy, Jordano Bruno, Galileo Galiley qarashlari. Yangi davr falsafasida ilmiy bilish, tajriba va aql muammolari. Frensis Bekon empirizmi, Rene Dekart ratsionalizmi, Spinoza va Leybnits falsafiy qarashlari. Jon Lokk, Jorj Berkli, Devid Yum bilish nazariyasi. Ma'rifatchilik falsafasida inson huquqlari, erkinlik, tenglik, adolat va taraqqiyot

g'oyalari. Fransuz ma'rifatchilari Volter, Russo, Didro qarashlari. Nemis klassik falsafasida Kant, Fichte, Shelling, Hegel va Feyerbax ta'limotlari.

XIX–XX asrlar falsafasi. XIX–XX asrlarda falsafiy tafakkurning yangi yo'nalishlari va oqimlari. Marksizm falsafasida jamiyat, tarix va ijtimoiy taraqqiyot masalalari. Pozitivizm, neopozitivizm va pragmatizm. Hayot falsafasi, ekzistensializm, fenomenologiya, germenetika, strukturalizm va postmodernizm yo'nalishlari. Inson mavjudligi, erkinlik, mas'uliyat, begonalashuv, madaniyat va qadriyatlar muammolari. Fan-texnika taraqqiyoti va uning ijtimoiy-falsafiy oqibatlari. Global muammolar, ekologik tafakkur, axborot jamiyati va texnogen sivilizatsiya masalalari.

Turkiston va O'zbekiston falsafiy tafakkuri. Markaziy Osiyo xalqlari falsafiy tafakkurining tarixiy ildizlari. "Avesto" va qadimgi diniy-falsafiy qarashlar. Islom sivilizatsiyasi davrida ilm-fan, falsafa, mantiq, axloq va ma'naviyat masalalari. Forobiy, Beruniy, Ibn Sino, Yusuf Xos Hojib, Ahmad Yassaviy, Bahouddin Naqshband, Alisher Navoiy, Ahmad Donish va jadid ma'rifatparvarlarining falsafiy qarashlari. Jadidchilik tafakkurida ilm-ma'rifat, milliy uyg'onish, erkinlik, adolat va taraqqiyot g'oyalari. Mustaqillik davrida milliy falsafiy tafakkurning tiklanishi va rivojlanishi. Yangi O'zbekiston taraqqiyotida inson qadri, ma'naviy yangilanish, fuqarolik jamiyati, bag'rikenglik va ijtimoiy adolat masalalarining falsafiy ahamiyati.

Zamonaviy falsafiy muammolar. Hozirgi davrda falsafaning dolzarb masalalari. Inson va jamiyat taraqqiyoti, globallashuv, ma'naviy xavfsizlik, axborot madaniyati, sun'iy intellekt, ekologik muammolar, texnika va axloq munosabatlari. Diniy bag'rikenglik, millatlararo totuvlik, ijtimoiy adolat, inson huquqlari va fuqarolik mas'uliyati. Zamonaviy dunyoda mustaqil fikrlash, tanqidiy tafakkur va falsafiy dunyoqarashning ahamiyati.

Foydalanish uchun tavsiya etilayotgan adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug', hayoti yorug' va kelajagi farovon bo'ladi. - T.: O'zbekiston, 2019.
2. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.: O'zbekiston, 2017. – 488 b.
3. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – T.: O'zbekiston, 2016. - 56 b.
4. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. – T.: O'zbekiston, 2017. - 48 b

5. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. – T.: O'zbekiston, 2017. - 104 b.
6. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariga bag'ishlangan majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Xalq so'zi gazetasi. 2017 yil 16 yanvar, №11.
7. Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. 2-jild, - T.: O'zbekiston, 2018.
8. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. – T.: O'zbekiston, 2018.
9. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi PF-4947sonli “O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar Strategiyasi to'g'risida”gi Farmoni. www.lex.uz.
10. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-son “2022-2026 yillarga mo'ljallangan “Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida”gi Farmoni
11. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentabrdagi PF-158-sonli “O'zbekiston-2030 strategiyasi to'g'risida”gi Farmoni
12. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 27 fevraldagi “Pedagogik ta'lim sohasini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi Qarori // Xalq so'zi, 2020 yil, 28 fevral.
13. Falsafa. O'quv qo'llanma. – Toshkent: O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti, 2005.
14. Falsafa asoslari. O'quv qo'llanma. – Toshkent: O'zbekiston, 2005.
15. Falsafa tarixi. O'quv qo'llanma. – Toshkent: O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti, 2004.
16. Nazarov Q. Falsafa asoslari. – Toshkent: O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti, 2012.
17. Jo'rayev N., Fayzullayev T. Falsafa tarixi. – Toshkent: Sharq, 2000.
18. Tulenov J., G'ofurov Z. Falsafa. – Toshkent: O'qituvchi, 1997.
19. Shermuhamedova N.A. Falsafa. – Toshkent: Noshir, 2012.
20. Abdulla Sher. Axloqshunoslik. – Toshkent: O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti, 2010.
21. Avesto. Asqar Mahkam tarjimasini. – Toshkent: Sharq, 2001.
22. Abu Nasr Forobiy. Fozil odamlar shahri. – Toshkent: Abdulla Qodiriy nomidagi xalq merosi nashriyoti, 1993.

23. Abu Nasr Forobiy. Baxt-saodatga erishuv haqida. – Toshkent: Fan, 1975.
24. Abu Rayhon Beruniy. Qadimgi xalqlardan qolgan yodgorliklar. – Toshkent: Fan, 1968.
25. Abu Ali ibn Sino. Donishnoma. – Toshkent: Fan, 1976.
26. Abu Ali ibn Sino. Tib qonunlari. I–V jildlar. – Toshkent: Fan, 1980.
27. Abu Homid G‘azzoliy. Ihyou ulumid-din. – Toshkent: Movarounnahr, 2003.
28. Yusuf Xos Hojib. Qutadg‘u bilig. – Toshkent: Fan, 1971.
29. Ahmad Yassaviy. Devoni hikmat. – Toshkent: G‘afur G‘ulom nomidagi Adabiyot va san‘at nashriyoti, 1992.
30. Alisher Navoiy. Mahbub ul-qulub. – Toshkent: G‘afur G‘ulom nomidagi Adabiyot va san‘at nashriyoti, 1983.
31. Alisher Navoiy. Hayrat ul-abror. – Toshkent: Fan, 1991.
32. Husayn Voiz Koshifiy. Axloqi Muhsiniy. – Toshkent: O‘zbekiston milliy ensiklopediyasi, 2010.
33. Ahmad Donish. Navodir ul-vaqoe. – Toshkent: Fan, 1964.
34. Behbudiy M. Tanlangan asarlar. – Toshkent: Ma’naviyat, 1999.
35. Fitrat A. Tanlangan asarlar. – Toshkent: Ma’naviyat, 2000.
36. Abdulla Avloniy. Turkiy guliston yoxud axloq. – Toshkent: O‘qituvchi, 1992.
37. Platon. Davlat. – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2015.
38. Aristotel. Metafizika. – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2016.
39. Aristotel. Axloqi kabir. – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2018.
40. Dekart R. Metod haqida mulohazalar. – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2014.
41. Kant I. Sof aql tanqidi. – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2016.
42. Gegel G.V.F. Ruh fenomenologiyasi. – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2018.
43. Russell B. G‘arb falsafasi tarixi. – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2019.
44. История философии. Учебник для высших учебных заведений. – Москва: Академический проект, 2005.
45. Спиркин А.Г. Философия. Учебник. – Москва: Гардарики, 2006.
46. Канке В.А. Философия. Исторический и систематический курс. – Москва: Логос, 2002.
47. Хрестоматия по истории философии. – Москва: Проспект, 2001.

IKKINCHI VA UNDAN KEYINGI OLIY MA’LUMOT OLISH BO‘YICHA KIRISH SINOVLARI BAHOLASH MEZONLARI

Ikkinchi va undan keyingi oliy ma'lumot olish bo'yicha kirish sinovlari suhbat shaklida o'tkaziladi va 4 tadan savoldan iborat bo'ladi. Har bir savol javobi eng ko'pi bilan 25 ballga baholanadi, jami 100 ball.

Abituriyentning suhbatdagi javobiga qo'yiladigan talablar	Baholash ballari
a) berilgan savolni to'liq bilsa, uning mohiyatini tushunsa, savol bo'yicha ijodiy va mustaqil fikrlay olsa, nazariy masalalarni amaliyot bilan bog'lay olsa, falsafiy tushunchalarni to'g'ri qo'llasa, dalillash va xulosa chiqarishda mantiqiy izchillikka amal qilsa, o'z fikrini ravon bayon qilsa hamda savol mohiyatiga kreativ yondashsa.	22-25
b) berilgan savolni yetarli darajada bilsa, uning mohiyatini tushunsa, savol yuzasidan tasavvurga ega bo'lsa, mustaqil mushohada yurita olsa, nazariy va amaliy jihatlarni yetarlicha ochib bera olsa, o'z fikrini to'liq va ravon bayon qilsa, umumiy xulosalar chiqara olsa.	19-21
d) berilgan savolni qisman bilsa, savol bo'yicha qisman tasavvurga ega bo'lsa, asosiy tushunchalarni to'liq ochib bera olmasa-da, o'z fikrini ma'lum darajada bayon qila olsa, ayrim grammatik yoki mantiqiy xatolarga yo'l qo'ysa, qisman xulosalar chiqarsa.	14-18
e) berilgan savolni yaxshi bilmasa, savol mazmuni bo'yicha yetarli tasavvurga ega bo'lmasa, o'z fikrini to'liq bayon qila olmasa yoki javob bermasa.	0-13

Apellyatsiya tartibi

Abituriyentlar kirish sinovi natijalari bo'yicha universitet qabul komissiyasining apellyatsiyalar bilan ishlash hay'atiga natijalar e'lon qilingan kundan boshlab 24 soat davomida murojaat qilishlari mumkin. Murojaat mazmunida faqat o'zining ballari bo'yicha e'tirozlar ko'rsatilgan bo'lishi lozim; boshqa abituriyentlar natijalari yuzasidan yozilgan shikoyat arizalari qabul qilinmaydi.